

Årsberetning 2025

Styret

Styret bestod pr. 31.12.2025 av:

Anita Persen, styreleder
Kåre Simensen, nestleder
Marianne Skandfer, styremedlem
Kristen Albert Ellingsen, styremedlem
Eva Dagny Johansen, styremedlem valgt av de ansatte

Varamedlemmer:

Reidar André Olsen, første varamedlem (fast møtende)
Trude Fonneland, andre varamedlem
Eirik Haug Røe, varamedlem valgt av de ansatte

Det ble avholdt fem styremøter i 2025. Ett av styremøtene var utvidet til to dager for å ha et ekstra fokus på strategi.

Representantskapet

Representantskapet oppnevnes av eierne, Alta kommune og Finnmark fylkeskommune. Pr 31.12.2025 bestod representantskapet av:

Trine Noodt, oppnevnt av Alta kommune, leder
Nils Åge Arnesen, oppnevnt av Alta kommune
Eva Josefsen, oppnevnt av Finnmark fylkeskommune
Kjetil Romsdal, oppnevnt av Finnmark fylkeskommune

Det ble avholdt to representantskapsmøter i 2025; i april og desember.

Organisasjon

Virksomheten er et interkommunalt selskap, eid av Alta kommune (50 %) og Finnmark fylkeskommune (50 %), og drives i tråd med Lov om interkommunale selskaper (IKS-loven) og selskapsavtalen.

Selskapet kombinerer ulike funksjoner i tråd med selskapsavtalen som ble etablert ved konsolideringen i 2007. Den ene rollen er å være et lokalt/regionalt museum i tråd med de krav og forventningene som følger med dette både nasjonalt og internasjonalt. I tillegg er selskapet et kompetansesenter for bergkunst med forvaltningsoppgaver i henhold til kulturminneloven etter delegerede fullmakter fra Finnmark fylkeskommune. Selskapet er også et autorisert

besøkscenter for verdensarv i tråd med de krav som følger av en egen forskrift for dette. Dette er en ordning som ivaretas av Miljødirektoratet (Riksantikvaren overtar pr. 01.01.2026), og selskapet ble reautorisert for en ny femårsperiode i desember 2025.

Det er vedtatt en strategiplan for perioden 2024-2030. Visjonen som er formulert i planen, er at Alta museum skal sette spor:

Alta museum vil formidle og forvalte historiene og perspektivene til menneskene i nord – i fortid, nåtid og framtid. Vår formidling skal gi kunnskap og opplevelser. Vi skal berøre, engasjere og skape nysgjerrighet. Vi skal være en attraktiv arbeidsplass, som fremmer kreativitet, innovasjon og faglig utvikling.

I strategiplanen er det etablert tre verdier; ansvarlig, inkluderende og modig. Kjerneoppgavene er forvaltning, forskning og kunnskapsutvikling, formidling og fornying, og de særlig utpekte innsatsområdene for strategiperioden er digitalisering, bærekraft og mangfold, involvering og inkludering.

Virksomheten holder til i museumsbygget i Hjemmeluft. Bygningen og det tilhørende museumsområdet leies av Alta kommune. Bergkunstfeltene som ligger inntil museumsbygget ligger på eiendommer som er kjøpt/overtatt av det offentlige (stat og kommune) rundt 1990, da det ble bestemt at området skulle være område for bergkunst, verdensarv og museumsformål. Museet forvalter til sammen ni stående kulturhistoriske bygninger i Alta kommune og fjorten båter, inkludert det vernede fartøyet «Vally» (1917), som nå er på omfattende istandsetting på Gratangen Fartøyvernsenter.

Museets lokalhistoriske samling består av ca. 3 440 gjenstander og 6 500 fotografier, og samlingene forvaltes i henhold til en vedtatt samlingsforvaltningsplan.

Ansatte

Ved utløpet av 2025 hadde virksomheten 28 fast ansatte, og ingen midlertidig ansatte. De ansatte er fordelt på administrasjon og drift (7), seksjon for marked og publikumsservice (7), seksjon for samtid og historisk tid (7) og seksjon for bergkunst og verdensarv (7). Selskapet ledes av direktør Jan S. Døllør.

I tillegg til den faste staben, har selskapet tilkallingsvikarer som bistår etter behov samt ca. 25 sommeransatte som bistår i funksjoner som kafè, resepsjon, guiding og drift.

Blant de fast ansatte, er det 75 % kvinner og 25 % menn. Virksomheten har etablert en plan for likestilling, inkludering og mangfold, og vektlegger disse momentene også ved rekruttering. Når det er kapasitet, tar selskapet inn personer på arbeidstrening i regi av NAV og/eller Aksis samt personer som er kommet til kommunen som flyktninger, og som derfor trenger arbeidstrening.

Arbeidsmiljø

Selskapet jobber systematisk med utvikling og vedlikehold av et godt arbeidsmiljø. Det har de senere årene vært gjennomført psykososial kartlegging og vernerunder med fokus på ergonomi, verksted, skjøtselsrom og garasje. I tillegg er det gjennomført en generell vernerunde med fokus på kjemikalier.

Virksomhetens arbeid innen internkontroll/HMS, IK-mat etc. dokumenteres gjennom et digitalt verktøy.

Det er et verneombud på arbeidsplassen, og det er etablert et arbeidsmiljøutvalg som hadde fire møter i 2025. Selskapet har en avtale om bedriftshelsetjeneste med «Hemis». De møter i arbeidsmiljøutvalget som observatører ved behov. Ansatte innen drift og renhold samt ansatte over 60 år har tilbud om årlige helseundersøkelser. Selskapet følger intensjonene om et inkluderende arbeidsliv i det sentrale avtaleverket.

I tillegg til personalhåndboken, er det etablert en egen seniorpolitikk.

Sykefraværet i 2025 var på 4,73 %, noe som betyr en nedgang fra 2024 (8,46 %). Av dette utgjorde langtidsfraværet (over 16 uker) 52 %. Selskapet vil fortsette det forebyggende arbeidet for å holde sykefraværet på et så lavt nivå som mulig.

Bærekraft og miljø

Bærekraft og miljø er viktige områder for virksomheten både på grunn av vår faglige innretning og vårt samfunnsansvar. Bærekraft er ett av tre særlige innsatsområder i strategien som er vedtatt for perioden 2024-2030.

I 2025 ble selskapet sertifisert som «Miljøfyrtårn».

Selskapet har ingen virksomhet som medfører forurensende utslipp til det ytre miljø. Oppvarming av bygg er basert på strøm og vannbåren varme fra grunnboring.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Forskning og kunnskapsutvikling er en del av virksomhetens oppdrag og kjerneoppgaver. Det ligger både nasjonale og internasjonale krav og forventninger til forskning i museer, og det inngår også i vårt oppdrag å forske på bergkunst og verdensarv. Selskapet har økt forskningsinnsatsen de siste årene, og har et sterkt kompetansemiljø.

Rammebetingelsene for forskning er krevende for et museum og verdensarvsenter på vår størrelse. Til tross for gode faglige forutsetninger for forskning, kommer selskapet ikke inn under Forskningsrådets definisjon av «godkjent forskningsvirksomhet». Det gjør at selskapet ikke kan søke offentlige forskningsmidler, men må delta i andres søknader. Selskapet har heller ikke tilgang til forskningslitteratur, slik universitetene har. Virksomheten forsøker likevel å løse de offentlige kravene/forventningene og egne målsetningene gjennom å prioritere forskning og kunnskapsutvikling så godt som mulig innen de økonomiske rammene samt ved å ta initiativ til eller delta i prosjekter som inneholder relevant forskning og kunnskapsutvikling nasjonalt og internasjonalt.

Økonomi

Rettsvisende oversikt over utvikling og resultat:

	2025	2024	2023
Driftsinntekt	35 317 909	36 018 710	34 320 100

Driftsresultat	327 533	269 369	450 001
Årsresultat	203 118	179 172	376 747

	2025	2024	2023
Balansesum	23 436 822	24 694 623	26 120 328
Egenkapital	17 204 438	17 001 320	16 822 148
Egenkapitalprosent	73	68	64

Selskapets økonomiske og finansielle stilling kan beskrives ved at inntjening, likviditetssituasjonen og soliditet ansees som tilfredsstillende. Det har ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets slutt som har betydning for det framlagte årsregnskapet.

Finansiering

Selskapet har i hovedsak tre inntektskilder; salgsinntekter, driftstilskudd og prosjekttilskudd. Dette fordeler seg slik:

Finansiering, herav	2025	%
Salgsinntekter	13 948 737	40
Driftstilskudd	11 787 892	33
Prosjekttilskudd	9 252 745	26
Leieinntekter	328 535	1
Sum	35 317 909	

Salgsinntekter

Salgsinntektene utgjøres av billettinntekter, salg i butikk og salg i kafé. En av de viktigste variablene for salgsinntektene, er antallet besøkende i løpet av året. I 2025 var det 69 686 besøkende. Det er en liten nedgang fra 2024, hvor det var 71 379 besøkende, men det er samtidig høyere enn besøket før koronapandemien. I 2025 fordelte salgsinntektene seg slik:

	2025	%
Billettinntekter	7 882 579	56
Salg i butikk	3 740 169	27
Salg i kafé	2 325 989	17
Sum	13 948 737	

Driftstilskudd

Selskapet kombinerer rollene som museum, kompetansesenter for bergkunst og autorisert besøkssenter for verdensarv, og mottar ulike driftstilskudd til hver av disse formålene. Det fordeler seg slik i 2025:

Tilskuddsgiver	Tilskudd 2025	Formål
Kulturdepartementet	4 530 000	Museumsformål

Finnmark fylkeskommune	1 703 000	Museumsformål, kompetansesenter for bergkunst og autorisert besøkssenter
Finnmark fylkeskommune	400 000	Autorisert besøkssenter
Alta kommune	3 154 892	Museumsformål og autorisert besøkssenter
Miljødirektoratet	2 000 000	Autorisert besøkssenter
Sum	11 787 892	

Prosjekttilskudd

Prosjekttilskudd er årlige eller flerårige tildelinger basert på konkrete søknader. Det dreier seg om arbeid med verdensarvene (ivaretagelse og funksjon som verdenarvkoordinator for både Bergkunsten i Alta og Struves meridianbue), utviklingsprosjekter for verdensarvsenteret og ulike faglige utviklingsprosjekter innen museumsformålet. Vår prosjektportefølje med ekstern finansiering pr. 31.12.2025 var slik (i prosjekter hvor vi er en del av et konsortium med flere prosjektpartnere, er det vår andel av finansieringen som framkommer):

Finansiør	Tilskudd	Tilsagnsperiode	Prosjekt
Riksantikvaren, (post 79) via Finnmark fylkeskommune	3 000 000	2025	Bergkunsten i Alta, ivaretagelse og verdensarvkoordinator (post 79)
Riksantikvaren (post 79 via Finnmark fylkeskommune	1 395 000	2025	Struves meridianbue, ivaretagelse og verdensarvkoordinator
Riksantikvaren (post 70 via Finnmark fylkeskommune	116 761	2025	Prosjekt malingsfjerning med FoU-partnere
Riksantikvaren (post 70)	300 000	2025	FoU-prosjekt 3D-scanning med svenske partnere.
Riksantikvaren (post 74) via Finnmark fylkeskommune	1 439 000	2024-2025	Fartøyvernmidler til restaurering av kutteren «Vally»
Miljødirektoratet	1 481 000	2025	Autorisert besøkssenter, utviklingsprosjekter
Finnmark fylkeskommune	130 000	2025	Verdensarvforum 2025
EU-programmet Horizon	1 212 000	2025-2027	Deltakelse i FoU-prosjektet «Birgejupmi» med internasjonale partnere
Kulturdirektoratet	175 000	2025-2027	Deltakelse i FoU-prosjektet «SAMBA» med norske partnere
Kulturdirektoratet	100 000	2025-2027	Prosjektet «Gamle stier – ferske spor» med nordisk partner
Unesco	200 000	2025-2027	Prosjektet «Gamle stier – ferske spor» med nordisk partner
Finnmark fylkeskommune	330 000	2025-2027	Prosjektet «Gamle stier – ferske spor» med nordisk partner

I flerårige prosjekter regnskapsføres det årlig en andel av den totale rammen, basert på prosjektets aktiviteter i regnskapsåret.

Egenkapital/Disposisjonsfond

Selskapets disposisjonsfond er 17 204 438 kr. per 31.12.2025 og det fordeler seg slik i 2025:

Egenkapitalinnskudd deltagere	1 000 000
Annen egenkapital	16 001 320
Tilført fra årets drift:	203 118

I posten «Annen egenkapital» inngår blant annet de faste eiendelene og eiendommene vi eier. Følgende eiendeler er ført inn i balansen pr. 31.12.2025:

- Moreneveien 25 (som inkluderer verdensarvlokalteten «Storsteinen»)
- Lagerseksjon, Alta høyden, som brukes som eksternt magasin
- Basisutstillingen «Ressurser og identitet»
- Lekeplassen utenfor museumsbygget
- Gjenreisningstunet «Olufsentunet» med tilhørende bygninger

Museumsbygget med tilgrensende areal samt noen bygninger på museumsområdet eies av Alta kommune, og virksomheten har en leieavtale med kommunen som regulerer dette.

Eierskap i andre selskaper

Selskapet eier aksjer i to selskaper fordi det er ansett som strategisk viktige satsinger innen sentrale områder for vår måloppnåelse.

I 2018 ble det vedtatt at selskapet skulle være med på å stifte Visit Alta AS, eierandelen er 7,7 %. Selskapet hadde i 2025 nestleder i styret for Visit Alta AS.

I 2023 ble det vedtatt å gå inn som som eier i KulturIT AS, hvor eierandelen er 0,9 %. KulturIT er et aksjeselskap som er eid av 40 museer i Norge og Sverige, og som utvikler og driver viktig digital infrastruktur for museer. Selskapet hadde i 2025 et varamedlem i styret for KulturIT AS.

Framtidsutsikter

Selskapet har en god posisjon som museum og som Norges fremste kompetansesenter for bergkunst. Autorisasjonen som besøkssenter for verdensarven «Bergkunsten i Alta» bidrar til økonomisk forutsigbarhet, men også forpliktelser knyttet til formidling av verdensarven gjennom nye utstillinger og andre aktiviteter.

I arbeidet med selskapets kulturhistoriske samlinger og lokalhistoriske temaer, vil prioriteringene fremover være forskning og kunnskapsutvikling, utvikling av utstillinger samt utprøving og bruk av nye formidlingsmetoder. Selskapets ambisjon er å være en synlig samfunnsaktør som bidrar aktivt i og for lokalsamfunnet.

I virksomhetens strategiplan for perioden 2024-2030 er det tre innsatsområder; digitalisering, bærekraft og mangfold, involvering og inkludering.

Satsingen på digitalisering dreier seg om å ta i bruk de mulighetene som den digitale utviklingen skaper, og samtidig ta en rolle som kunnskapsinstitusjon i en tid hvor det kan være vanskelig å ta stilling til hva som er faktabasert og hva som er oppdiktet.

Innen bærekraft vil selskapet jobbe med alle tre dimensjonene; klima og miljø, økonomi og sosiale forhold. Selskapet er bevisst på å gjøre bærekraftige valg, og er sertifisert som miljøfyrtårn. Det er viktig for oss å balansere nåtidens og framtidens behov på en måte som er bærekraftig for verdens- og kulturarven. Det innebærer også delta i utvikling av kunnskap om tålegrenser og besøksforvaltning.

Innsatsområdet mangfold, involvering og inkludering innebærer å være et museum for alle, og gjenspeile det komplekse samfunnet som vi er en del av. Det innebærer blant annet å inkludere samtida og det sosiale og kulturelle mangfoldet i lokalsamfunnet i innsamling, dokumentasjon, forskning og formidling.

Vi lever i en mer urolig tid, og museets funksjon vil dermed kunne bli enda viktigere. Kultur er viktig i tider med økt uro. Kultur og kulturarv inngår i Totalberedskapsmeldingen, og vi vil være bevisste på hvilken rolle museet kan spille i så måte. Samtidig vil vi sørge for å ha gode beredskapsplaner med tanke på ulike scenarier innen klima/miljø, ivaretagelse av samlinger, hensynet til verdensarven og ikke minst publikum og egne ansatte. Selskapet har et bevisst forhold til IKT-sikkerhet.

Et viktig moment for styret er å sikre virksomhetens økonomiske fundament. Selskapet har god økonomistyring og leverer positive økonomiske resultater. Samtidig er det slik at andelen faste kostnader er høyere enn andelen faste inntekter. Det betyr at selskapet er avhengig av mer variable inntekter i form av salgsinntekter og ulike former for prosjektinntekter for å ha et forsvarlig driftsnivå. Styret vil jobbe for å øke andelen faste driftstilskudd fra nasjonalt, regionalt og lokalt nivå, slik at selskapet får et tryggere økonomisk fundament framover.

Ut fra selskapets økonomiske stilling og forventinger til fremtidig utvikling, vurderer styret at selskapet har grunnlag for fortsatt drift.

Styret viser til øvrige rapporter som redegjør for den faglige virksomheten. VAM har et veldig kompetent fagmiljø innen virksomhetens ansvarsområder, og dyktige formidlere med solid faglig bakgrunn. Det er viktig for styret å fortsatt legge til rette for utvikling av fagmiljøet.

Styret vil særlig trekke fram at det gode arbeidet som selskapets ansatte utfører gir et viktig grunnlag for videre utvikling.

Alta, 19. februar 2025

Anita Persen

Styreleder

Kåre Simensen

Styrets nestleder

Marianne Skandfer

Styremedlem

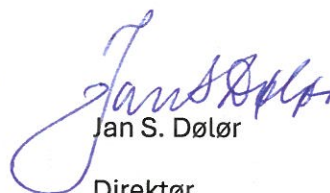
Eva Dagny Johansen

Styremedlem

Kirsten Albert Ellingsen

Styremedlem

Jan S. Døler

Direktør